

KURJER WILEŃSKI

NEZALEŻNY ORGAN
DEMOKRATYCZNY.

Wychodzi codziennie prócz dni poświęconych.

Cena prenumeraty: miesięcznie zł. 3, Zagranicą zł. 6. Prenumeratę przyjmują: Księgarnia W. Makowskiego, S-to Jańska 1, Skład papieru W. Borkowskiego, Mickiewicza 5. Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują Biuro Reklamowe Stefana Grabowskiego, Mickiewicza 4, róg Garbarskiej, telef. 82, J. Karłina, Niemińska 22, telef. 605, i wszystkie biura reklamowe w kraju i zagranicą.

Redakcja i Administracja: WILEŃSKA 15. Tel. 99. Czyna od g. 9 do 3 pp. Dział ogłoszeniowy „Kurjera Wileńskiego” mieści się przy Biurze Reklamowym S. Grabowskiego, Mickiewicza róg Garbarskiej 1. Tel. 82. Czyna od 9-6 w. Redaktor przyjmuje od 2-3 popoł. Rękopisów nadsyłanych redakcja nie zwraca.

Cena ogłoszeń: Za wiersz milimetry na 1 str. groszy 20, na 4-ej stronie 10. Komunikaty (ogłoszenia tekstowe) za wiersz milimetry 30 groszy. Układ ogłoszeń na 1-ej str. 5-o łamowy, na 4-ej str. 8-mio łamowy. Terminy druku mogą być przez administrację zmieniane dowolnie.

Staraniem Uczestników Poranków Muzycznych w Sali Miejskiej (Ostrobramska 5) odbędzie się w dniu 31 grudnia 1925 r.

Tradycyjna Huczna Noc Sylwestrowa ze wspaniałą pantomimą współczesną BYK NA DACHU

Dariusza Milhauda oraz operę

FAUST NA OPAK

z muzyką Gounoda.

PROGRAM: do godz. 12 Komiczne historie, o godz. 12 Uroczyste powitanie Nowego Roku po godz. 12 ej „Byk na dachu”, „Faust na opak” i tańce do rana.

KOMITET: W. Hendrich, J. Korsek Targowska, L. Gregorowa, A. Ludwik, E. Dziewulski, T. Szelligowski, A. Augustynowicz, E. Olszewski, W. Derwies.

POCZĄTEK O GODZ. 22.

Stroje wieczorowe i wizytowe. Zaproszenia otrzymać można w dnach 29, 30 i 31 grudnia 1925 r. w cukierni B. Sztrella (róg Mickiewicza i Tatarskiej) od godz. 18 do 20.

Groźba wojny na Dalekim Wschodzie.

Ostatnie wypadki w Chinach wywołały zrozumiałe zaniepokojenie wśród dyplomacji europejskiej, japońskiej i amerykańskiej.

Trwający od kilku miesięcy chaos, w którym poszczególne generalowice i poszczególne prowincje usamodzielniały się, tocząc między sobą zaciekłe walki — przeistoczył się obecnie w regularną wojnę o sferę wpływów między Rosją a Japonją.

Jak z jednej strony, tak i z drugiej — główną bronią, decydującą o zwycięstwie — są pieniądze. Czerwonice sowieckie i jeny japońskie mają tu głosić Widać to z tego, że całe armie przechodzą na stronę nieprzyjacielską za sowiłą opłatą — przechylając w ten sposób szalę zwycięstwa.

Chaos chiński zaczął się, gdy dwaj ambitni generalowice Ciang-Tso Lin i Wu-Pej-Fu, marząc zapewne o władzy cesarskiej, poczęli głosić idee konsolidacji Chin.

Ciang popierany przez Japonję rozpoczął walkę z przeciwnikiem, który zdradzony przez „chrześcijańskiego generała” Fenga, znikł z widowni. Fang tymczasem, popierany przez Sowjety, stawia czoło swemu rywalowi.

Generalowice obu przywódców chińskich rozpoczęli zdradę na wielką skalę, oddając się na służbę więcej dającym. W pierwszym etapie walk zwyciężyły wpływy japońskie.

Ostatnio bolszewizacja Chin przybrała tak groźne rozmiary, że Japonja ujrzała się zmuszoną interwenjować zbrojnie w Mandżurji, zajmując Mukden i Tien-Tsin.

Jednocześnie depesze doniosły o zamierzonej interwencji Anglii, Ameryki, Francji, Włoch i Japonji w sprawie zaniechania walk bratobójczych. Wystąpienie zbrojne Japonji skom-

plikowało o tyle sprawę, że według ostatnich wiadomości, Stany Zjednoczone postanowiły interwenjować na własną rękę, by udaremnić rozszerzenie się wpływów Japonji, która pertraktuje z gen. Fengiem, by go przeciągnąć — oczywiście za pieniądze — na swą stronę.

W ten sposób na arenę walk w Chinach wstępuje nowy i potężny czynnik, a mianowicie Ameryka.

Stany Zjednoczone, obawiające się ciągle Japonji, patrzące niechętnym okiem na jej wszelkie poczynania — zostały zaskoczone wprost zajęciem Tien-Tsinu.

Rozszerzanie się wpływów japońskich w Chinach — mogłoby już w niedalekiej przyszłości — stworzyć do skonałą bazę operacyjną, celem zaatakowania posiadłości amerykańskich na Filipinach.

To zadecydowało o interwencji zbrojnej Ameryki.

Antagonizm japońsko-amerykański wkroczył na drogę walki zbrojnej. Jednocześnie Sowjety, powołując do życia niezależną republikę chińską i zobowiązując się traktatem wojskowym do pomocy zbrojnej — również przeszli do roli czynnej.

Nad Dalekim Wschodem zbierają się groźne chmury.

Zerwano z dotychczasową taktyką *divide et impera*. Rozpoczęto grę w otwarte karty.

Ferment w Chinach, wykorzystany doskonale przez Japonję i Sowjety przestał być sprawą wyłącznie azjatycką, a stał się wypadkiem niezmiernie wagi dla polityki światowej.

Przysłowiowe „żółte niebezpieczeństwo”, stało się naprawdę niebezpiecznym — oczywiście w innym znaczeniu politycznym — dla pokoju światowego.

i. z.

Zarzewie pożaru na Dalekim Wschodzie.

PARYŻ. Sześć torpedowców amerykańskich przybyło już do wybrzeży chińskich. Plechota i artylerja lądowa. Transportowiec Stanów Zjednoczonych „Chaumont” przywiózł znaczną ilość wojska z wysp Filipińskich, które ląduje.

Szybkie i stanowcze posunięcia rządu Stanów Zjednoczonych zaalarmowały w wysokim stopniu opinie kół dyplomatycznych Paryża, a zwłaszcza Londynu. Według powszechnego zdania, Stany Zjednoczone nie chcą dopuścić do opanowania Chin i Pacyfiku przez Japonję. Zdanem Londynu, Ameryka nie doczekawszy wspólnej interwencji mocarstw i podziału Chin na sfery wpływów, podjęła akcję indywidualną, która może doprowadzić do poważnych konfliktów na Dalekim Wschodzie.

WIELKI Maskowy Bal Sylwestrowy

odbędzie się w dniu 31 grudnia b. r. w Salonach Oficerskiego Kasyna Garnizonowego m. Wilna przy ul. Mickiewicza 13. Mnóstwo oryginalnych niespodzianek. Przygrywać będą 4 orkiestry. Maski i kostiumy nie obowiązują.

Wejście wyłącznie za zaproszeniami, które można otrzymać w Zarządzie Kasyna Garnizonowego, Mickiewicza 13.

Z Litwy Kowieńskiej.

Co powiedział Cziczerin w Kownie?

BERLIN. 29.XII. (Pat). „Berliner Tageblatt” donosi z Kowna: Cziczerin przyjął podczas swego pobytu w Kownie przedstawicieli prasy i w oświadczeniu swem podkreślił konieczność istnienia Litwy ze względu na równowagę europejską.

Zapytany o sprawę wileńską, Cziczerin oświadczył, że Rosja do tej sprawy się nie miesza.

Co do utworzenia związku państw bałtyckich, komisarz ludowy spraw zagranicznych oświadczył, że związek taki może jedynie wówczas liczyć na sympatię Rosji, jeżeli będzie zmierzał do pokojowego rozwoju ekonomicznego i politycznego państw bałtyckich. Wreszcie w sprawie wzięcia udziału Rosji w konferencji rozbrojenkowej, Cziczerin zaznaczył, że sprawa ta jeszcze dotychczas nie została wyjaśniona.

Rządowa „Lietuva” wita w artykule wstępnym przyjazd Cziczerina do Kowna i wyraża nadzieję, że wizyta ta doprowadzi do przyjaznego zbliżenia się obu państw.

Eksport litewski zagrożony.

KOWNO. 29.XII. (Pat). „Lietuva” pisze: Nowa taryfa celna niemiecka spowodowała zmniejszenie eksportu litewskiego do Niemiec, co dla rynku litewskiego przedstawia duże niebezpieczeństwo. Należy zaznaczyć — uważa dziennik — że gdyby Litwa była zmuszona szukać nowych rynków zbytu dla swych towarów, musiałaby wówczas zamknąć swój rynek dla towarów niemieckich.

Premjer litewski o Kłajpedzie.

KRÓLEWIEC. 29.XII. (Pat). „Königsberger Hartungszeitung” zamieszcza wywiad z litewskim prezesem ministrów Bistrasem w sprawie Kłajpedy. Bistras oświadczył, że rząd kowieński jest zwolennikiem ustroju demokratycznego w Kłajpedzie i uznaje stworzony przez wybory do sejmiku kłajpedzkiego faktyczny stan rzeczy. Rząd pragnie, aby skład dyrektorjatu zadobowił obie strony i dlatego też dąży do obsadzenia stanowiska prezydenta dyrektorjatu przez osobę neutralną, pozostawiając większości sejmiku obsadzenie innych stanowisk w dyrektorjacie. Tymczasem sejm uniemożliwił wszelką pracę, odrzucając wszystkie dotychczasowe propozycje rządu litewskiego. Sposób, w jaki sejm kłajpedzki postępuje, świadczy o zbyt małej jego praktyce parlamentarnej i temu tylko przypisać należy, że kryzys rządowy w Kłajpedzie dotychczas nie został zlikwidowany.

Amerykanie reflektują na francuski monopol tytoniowy.

NOWY-YORK. 29.XII. (Pat). Zarząd amerykańskiego T-wa Schulta Tabacco potwierdza wiadomość, że T-wo to zaproponowało rządowi francuskiemu 600.000.000 dolarów za wydzierżawienie francuskiego monopolu tytoniowego.

Sojusz niemiecko-sowiecki?

BERLIN. 29.XII. (Pat). Dzienniki donoszą ze źródeł amerykańskich, że Rosja zmierza do zawarcia z Niemcami przymierza odporne neutralnego, podobnego do świeżo zawartego przymierza z Turcją. Przy tej sposobności wskazują depesze amerykańskie na rokowania w Białogrodzie, które miały jakoby za cel uchronić Turcję od strony Bałkanów. Pisma niemieckie przypuszczają, że informacje amerykańskie są jedynie balonem próbnym.

Olbrzymie wylewy w Niemczech i Rumunji.

BERLIN. 29.XII. (Pat). Z całych Niemiec donoszą o gwałtownych wylewach, powodujących przybór wód na rzekach. Stan wód na Renie wynosił dziś rano 6 mtr. 39 cent.

BUKARESZT. 29.XII. (Pat). Podniesienie stanu wód, mających swe źródła w Rumunji wywołało na terytorjum Rumunji olbrzymie wylewy, które wyrządziły wielkie szkody.

Wiadomości polityczne.

Dnia 28 b. m. odbyła się w gmachu Min. Kolei konferencja wszystkich prezesów Dyrekcji Kolejowych, zwołana przez p. ministra kolei postępowego Chądzyńskiego. W konferencji, którą otworzył i której przewodniczył p. min. kolei, wzięli udział prócz wszystkich prezesów Dyrekcji Kolejowych, również i wice-minister kolei inż. Eberhardt, wszyscy dyrektorowie departamentów Min. Kolei oraz nacelnik wydziału prezydjalnego. Konferencja ta miała na celu uzgodnienie działalności wszystkich naczelnych i zwierzchnich organów kolejnictwa polskiego w akcji oszczędnościowej, która musi być przeprowadzona według z góry ułożonego planu w jak najkrótszym czasie. P. min. kolei w swym przemówieniu wskazał na ciężkie położenie gospodarcze i finansowe państwa i kraju, na konieczność przeprowadzenia jaknajdalej idących racjonalnych oszczędności w dziedzinie gospodarki kolejowej, bez szkody dla jej sprawności oraz bezwarunkowego zmniejszenia budżetu przedsiębiorstwa kolei, które musi być samowystarczalne. Na konferencji zabierali kolejno głos wszyscy prezesowie Dyrekcji, stawiając odpowiednie wnioski, które rozpatrzy specjalna komisja, powołana przez p. ministra kolei.

Prasa francuska żąda dopuszczenia Polski do Rady Ligi Narodów. Rada Ligi Narodów odbędzie się w roku 1926 ym po wstąpieniu Niemiec do Ligi, oświadcza, iż wobec naturalnego zupełnie uzyskania przez Niemcy tytułu stałego członka Rady, Polska winna być postawiona z Niemcami na stopie równości, aby mógł omawiać sprawy terytorjalne, które Niemcy obciążają Lige. Francja, kończy Pertinax, otoczona mocarstwami arbitralnymi, jak Anglja i Włochy, lub neutralnymi, jak Hiszpanja i Szwajcaria, albo wreszcie wrogimi, jak Niemcy, znalazłaby się w przykrem położeniu, gdyby nie przeciwdziałała niekorzystnym dla niej zmianom przez domaganie się stałego miejsca dla państwa najliczniejszego z pomiędzy jej sojuszników, państwa, które być może jest kamieniem węgielnym nowej Europy.

Pisma prawnicze o niemieckich kandydaty do Sekretarjatu Ligi Narodów. Ich domniemanego listu, który te partie miały jakoby wystosować do generalnego Sekretarjatu Ligi Narodów w sprawie powołania członków tych partyj do sekretarjatu. Vorwärts wezwał Urząd Spraw Zagranicznych do opublikowania wiadomości jakie Min. posiada w tej sprawie. W odpowiedzi na żądanie Vorwärts'a Biuro Wolff'a ogłosiło komunikat oficjalny, z którego wynika, że informacje zamieszczone w miejscowej prasie nie pochodzą z Urzędu Spraw Zagran. Komunikat stwierdza, że do Urzędu wpłynął telegram niemieckiego konsula generalnego w Genewie donoszący, że w kołach zbliżonych do sekretarjatu Ligi Narodów, otrzymano wiadomość, jakoby partie polityczne Niemiec przygotowały listy kandydatów do zajęcia stanowisk w sekretarjacie Ligi Narodów. Zeitung am Mittag donosi, że nie centrum i socjal-demokraci zwrócili się do Ligi Narodów, ale, że sekretarjat generalny informował się w Berlinie, co do osób, które miałyby wchodzić w rachubę przy ewentualnem obsadzeniu wzmiankowanych stanowisk. (Pat.)

Pisma prawnicze o niemieckich kandydaty do Sekretarjatu Ligi Narodów. Ich domniemanego listu, który te partie miały jakoby wystosować do generalnego Sekretarjatu Ligi Narodów w sprawie powołania członków tych partyj do sekretarjatu. Vorwärts wezwał Urząd Spraw Zagranicznych do opublikowania wiadomości jakie Min. posiada w tej sprawie. W odpowiedzi na żądanie Vorwärts'a Biuro Wolff'a ogłosiło komunikat oficjalny, z którego wynika, że informacje zamieszczone w miejscowej prasie nie pochodzą z Urzędu Spraw Zagran. Komunikat stwierdza, że do Urzędu wpłynął telegram niemieckiego konsula generalnego w Genewie donoszący, że w kołach zbliżonych do sekretarjatu Ligi Narodów, otrzymano wiadomość, jakoby partie polityczne Niemiec przygotowały listy kandydatów do zajęcia stanowisk w sekretarjacie Ligi Narodów. Zeitung am Mittag donosi, że nie centrum i socjal-demokraci zwrócili się do Ligi Narodów, ale, że sekretarjat generalny informował się w Berlinie, co do osób, które miałyby wchodzić w rachubę przy ewentualnem obsadzeniu wzmiankowanych stanowisk. (Pat.)

Pisma prawnicze o niemieckich kandydaty do Sekretarjatu Ligi Narodów. Ich domniemanego listu, który te partie miały jakoby wystosować do generalnego Sekretarjatu Ligi Narodów w sprawie powołania członków tych partyj do sekretarjatu. Vorwärts wezwał Urząd Spraw Zagranicznych do opublikowania wiadomości jakie Min. posiada w tej sprawie. W odpowiedzi na żądanie Vorwärts'a Biuro Wolff'a ogłosiło komunikat oficjalny, z którego wynika, że informacje zamieszczone w miejscowej prasie nie pochodzą z Urzędu Spraw Zagran. Komunikat stwierdza, że do Urzędu wpłynął telegram niemieckiego konsula generalnego w Genewie donoszący, że w kołach zbliżonych do sekretarjatu Ligi Narodów, otrzymano wiadomość, jakoby partie polityczne Niemiec przygotowały listy kandydatów do zajęcia stanowisk w sekretarjacie Ligi Narodów. Zeitung am Mittag donosi, że nie centrum i socjal-demokraci zwrócili się do Ligi Narodów, ale, że sekretarjat generalny informował się w Berlinie, co do osób, które miałyby wchodzić w rachubę przy ewentualnem obsadzeniu wzmiankowanych stanowisk. (Pat.)

Pisma prawnicze o niemieckich kandydaty do Sekretarjatu Ligi Narodów. Ich domniemanego listu, który te partie miały jakoby wystosować do generalnego Sekretarjatu Ligi Narodów w sprawie powołania członków tych partyj do sekretarjatu. Vorwärts wezwał Urząd Spraw Zagranicznych do opublikowania wiadomości jakie Min. posiada w tej sprawie. W odpowiedzi na żądanie Vorwärts'a Biuro Wolff'a ogłosiło komunikat oficjalny, z którego wynika, że informacje zamieszczone w miejscowej prasie nie pochodzą z Urzędu Spraw Zagran. Komunikat stwierdza, że do Urzędu wpłynął telegram niemieckiego konsula generalnego w Genewie donoszący, że w kołach zbliżonych do sekretarjatu Ligi Narodów, otrzymano wiadomość, jakoby partie polityczne Niemiec przygotowały listy kandydatów do zajęcia stanowisk w sekretarjacie Ligi Narodów. Zeitung am Mittag donosi, że nie centrum i socjal-demokraci zwrócili się do Ligi Narodów, ale, że sekretarjat generalny informował się w Berlinie, co do osób, które miałyby wchodzić w rachubę przy ewentualnem obsadzeniu wzmiankowanych stanowisk. (Pat.)

Pisma prawnicze o niemieckich kandydaty do Sekretarjatu Ligi Narodów. Ich domniemanego listu, który te partie miały jakoby wystosować do generalnego Sekretarjatu Ligi Narodów w sprawie powołania członków tych partyj do sekretarjatu. Vorwärts wezwał Urząd Spraw Zagranicznych do opublikowania wiadomości jakie Min. posiada w tej sprawie. W odpowiedzi na żądanie Vorwärts'a Biuro Wolff'a ogłosiło komunikat oficjalny, z którego wynika, że informacje zamieszczone w miejscowej prasie nie pochodzą z Urzędu Spraw Zagran. Komunikat stwierdza, że do Urzędu wpłynął telegram niemieckiego konsula generalnego w Genewie donoszący, że w kołach zbliżonych do sekretarjatu Ligi Narodów, otrzymano wiadomość, jakoby partie polityczne Niemiec przygotowały listy kandydatów do zajęcia stanowisk w sekretarjacie Ligi Narodów. Zeitung am Mittag donosi, że nie centrum i socjal-demokraci zwrócili się do Ligi Narodów, ale, że sekretarjat generalny informował się w Berlinie, co do osób, które miałyby wchodzić w rachubę przy ewentualnem obsadzeniu wzmiankowanych stanowisk. (Pat.)

Pisma prawnicze o niemieckich kandydaty do Sekretarjatu Ligi Narodów. Ich domniemanego listu, który te partie miały jakoby wystosować do generalnego Sekretarjatu Ligi Narodów w sprawie powołania członków tych partyj do sekretarjatu. Vorwärts wezwał Urząd Spraw Zagranicznych do opublikowania wiadomości jakie Min. posiada w tej sprawie. W odpowiedzi na żądanie Vorwärts'a Biuro Wolff'a ogłosiło komunikat oficjalny, z którego wynika, że informacje zamieszczone w miejscowej prasie nie pochodzą z Urzędu Spraw Zagran. Komunikat stwierdza, że do Urzędu wpłynął telegram niemieckiego konsula generalnego w Genewie donoszący, że w kołach zbliżonych do sekretarjatu Ligi Narodów, otrzymano wiadomość, jakoby partie polityczne Niemiec przygotowały listy kandydatów do zajęcia stanowisk w sekretarjacie Ligi Narodów. Zeitung am Mittag donosi, że nie centrum i socjal-demokraci zwrócili się do Ligi Narodów, ale, że sekretarjat generalny informował się w Berlinie, co do osób, które miałyby wchodzić w rachubę przy ewentualnem obsadzeniu wzmiankowanych stanowisk. (Pat.)

Pisma prawnicze o niemieckich kandydaty do Sekretarjatu Ligi Narodów. Ich domniemanego listu, który te partie miały jakoby wystosować do generalnego Sekretarjatu Ligi Narodów w sprawie powołania członków tych partyj do sekretarjatu. Vorwärts wezwał Urząd Spraw Zagranicznych do opublikowania wiadomości jakie Min. posiada w tej sprawie. W odpowiedzi na żądanie Vorwärts'a Biuro Wolff'a ogłosiło komunikat oficjalny, z którego wynika, że informacje zamieszczone w miejscowej prasie nie pochodzą z Urzędu Spraw Zagran. Komunikat stwierdza, że do Urzędu wpłynął telegram niemieckiego konsula generalnego w Genewie donoszący, że w kołach zbliżonych do sekretarjatu Ligi Narodów, otrzymano wiadomość, jakoby partie polityczne Niemiec przygotowały listy kandydatów do zajęcia stanowisk w sekretarjacie Ligi Narodów. Zeitung am Mittag donosi, że nie centrum i socjal-demokraci zwrócili się do Ligi Narodów, ale, że sekretarjat generalny informował się w Berlinie, co do osób, które miałyby wchodzić w rachubę przy ewentualnem obsadzeniu wzmiankowanych stanowisk. (Pat.)

Pisma prawnicze o niemieckich kandydaty do Sekretarjatu Ligi Narodów. Ich domniemanego listu, który te partie miały jakoby wystosować do generalnego Sekretarjatu Ligi Narodów w sprawie powołania członków tych partyj do sekretarjatu. Vorwärts wezwał Urząd Spraw Zagranicznych do opublikowania wiadomości jakie Min. posiada w tej sprawie. W odpowiedzi na żądanie Vorwärts'a Biuro Wolff'a ogłosiło komunikat oficjalny, z którego wynika, że informacje zamieszczone w miejscowej prasie nie pochodzą z Urzędu Spraw Zagran. Komunikat stwierdza, że do Urzędu wpłynął telegram niemieckiego konsula generalnego w Genewie donoszący, że w kołach zbliżonych do sekretarjatu Ligi Narodów, otrzymano wiadomość, jakoby partie polityczne Niemiec przygotowały listy kandydatów do zajęcia stanowisk w sekretarjacie Ligi Narodów. Zeitung am Mittag donosi, że nie centrum i socjal-demokraci zwrócili się do Ligi Narodów, ale, że sekretarjat generalny informował się w Berlinie, co do osób, które miałyby wchodzić w rachubę przy ewentualnem obsadzeniu wzmiankowanych stanowisk. (Pat.)

Pisma prawnicze o niemieckich kandydaty do Sekretarjatu Ligi Narodów. Ich domniemanego listu, który te partie miały jakoby wystosować do generalnego Sekretarjatu Ligi Narodów w sprawie powołania członków tych partyj do sekretarjatu. Vorwärts wezwał Urząd Spraw Zagranicznych do opublikowania wiadomości jakie Min. posiada w tej sprawie. W odpowiedzi na żądanie Vorwärts'a Biuro Wolff'a ogłosiło komunikat oficjalny, z którego wynika, że informacje zamieszczone w miejscowej prasie nie pochodzą z Urzędu Spraw Zagran. Komunikat stwierdza, że do Urzędu wpłynął telegram niemieckiego konsula generalnego w Genewie donoszący, że w kołach zbliżonych do sekretarjatu Ligi Narodów, otrzymano wiadomość, jakoby partie polityczne Niemiec przygotowały listy kandydatów do zajęcia stanowisk w sekretarjacie Ligi Narodów. Zeitung am Mittag donosi, że nie centrum i socjal-demokraci zwrócili się do Ligi Narodów, ale, że sekretarjat generalny informował się w Berlinie, co do osób, które miałyby wchodzić w rachubę przy ewentualnem obsadzeniu wzmiankowanych stanowisk. (Pat.)

Popierajcie L. O. P. P.

Z SEJMU.

WARSZAWA. 29.XII. (Pat.). Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu zatwierdzono przedewszystkiem poprawki Senatu do ustawy o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku.

Po referacie posła Zaremby (PPS) wszystkie poprawki jedynie z wyjątkiem stylistycznych — odrzucono.

Dłuższą rozprawę wywołała ustawa o placeniu przez rolników podatków bezpośrednich i opłat skarbowych w naturze ziemiopłodami. Zreferowana została ona przez posła ks. Kaczyńskiego (ChD), jak również i ustawa o uprawnieniu Rady Ministrów do podwyższenia kar za zwłokę od zaległości w podatkach bezpośrednich.

W dyskusji nad pierwszą ustawą przemawiali posłowie: Miotła, Ossowski, Czuczmał, Łypacewicz, Pawłowski, Szakun i Stankiewicz, przeciwko ustawie z pewnymi zastrzeżeniami wnosząc poprawki.

Za ustawą opowiedzieli się pos. Greiss (kl. Kat. Lud.) i pos. Janeczek (Piast), który między innymi wniósł aby do liczby artykułów wolnych od pobierania zaliczyć nietylko zboże przeznaczone na zasiew, ordynacje i wyżywienie inwentarza, ale i także zboże przeznaczone na wyżynie rodzinny.

Po przerwaniu dyskusji w głosowaniu, wniosek o odrzucenie ustawy upadł 140 głosami przeciwko 94. Ustawę w drugim czytaniu przyjęto z poprawką posła Janeczka.

W sprawie uprawnienia Rady Ministrów do podwyższenia kar za zwłokę, pierwszy przemawiał pos. Farbstein, poczem również przeciw ustawie opowiedzieli się pos. Jarozyński (ChN), Łypacewicz (Wyzw.) Jasiński (kl. Kat. Lud.) Chrućki (Ukr.)

Posel Szapitel (Miez. Part. Chłop.) domaga się rozciągnięcia ustawy na zaległości w placeniu podatku majątkowego.

Wszystkie wnioski o odrzucenie ustawy upadły, a całą ustawę w brzmieniu komisijnem uchwalono w 2-em czytaniu.

W 2-em i 3-em czytaniu uchwalono następnie ustawę o zwrocie parafii Bożego Ciała w Poznaniu budynku po białym klasztorze Karmelitów.

W 2-em czytaniu uchwalono nowelę do ustawy o Najwyższym Trybunale administracyjnym.

W końcu posiedzenia, Izba wysłuchała referatu posła Zwierzyńskiego (ZLN) o projekcie ustawy o cudzoziemcach.

Wreszcie uzasadniono nagłość wniosku w sprawie przejęcia na własność Państwa terenów podlegających użyciu pod budowę portu w Gdyni i wniosek stronnictw rządowych w sprawie powołania nadzwyczajnej komisji Sejmowej do spraw oszczędnościowych w administracji.

Nagłość 1-go wniosku uchwalono. 2-gi wniosek referował pos. Prager (PPS), Izba uchwaliła nagłość i meritum tego wniosku, poczem zatwierdziła skład komisji, do której weszli posłowie: Gruszka (Piast), Holeksa (ChD), Michalski (ChN), Pluciński (ZLN), Semmerstein (Kł. Żyd.), Bitner (ChD), Prager (PPS), i Poniatowski (Wyzw.).

Po oświadczeniu posła Głębickiego, że uważa wniosek w sprawie redukcji dyjet poselskich za bezprzedmiotowy, gdyż dowiedział się, że marszałek zarządził z urzędu zmniejszenie tych dyjet, posiedzenie zamknięto wyznaczając następnie na jutro godz. 3-cia po południu.

Uposażenie urzędników komunalnych, zrównane z państwowymi.

Na mocy rozporządzenia władz ministerjalnych, w miesiącu styczniu 1926 r. pobory dla pracowników związków komunalnych, a tem samem i dla pracowników magistrackich, będą wypłacane według norm urzędników państwowych. (!).

Tajne klauzule traktatu turecko-rosyjskiego.

LONDYN. 29.XII. (Pat.). W tutejszych kołach politycznych utrzymują, że turecko-rosyjski traktat zawiera tajne klauzule, dotyczące pomocy wojskowej oraz zaopatrzenia wojskowego.

Walki w Chinach.

TOKIO. 28.XI. (Pat.). Reuter. Japoński urząd wojenny potwierdza wiadomość o pojmaniu Kuo-Sun Lina, nie potwierdza jednak doniesień o jego straceniu. Według dalszych wiadomości z Mukdena, wszyscy generałowie wojsk Kuo-Sun-Lina mieli poddać się Czang-Tso Linowi.

LONDYN. Sprawozdawcy pism londyńskich donoszą z Chin, że ostatnie walki w Chinach należą do najkrwawszych w dziejach tego kraju. Zabitych obliczają na 30.000, rannych na 150.000 do 200.000. Pozycja Fenga nie jest pewna. Brak mu pieniędzy i amunicji, przyczem ma poważnych przeciwników na południu. Marszałek Czang-Tso-Ling jest gotów do dalszego ataku.

Okrucieństwa chińskiego generała.

PARYŻ. 28.XII. (Pat.). Prasa donosi z Mukdena ze źródeł angielskich, że Czang-Tso-Lin kazał obnosić po ulicach miasta: głowy, ręce i nogi ściętych na jego rozkaz generała Kuo-Sun-Lina i jego żony.

Nauczyciel Tańców
M. FROST

Trocka 2.

Nowoczesne tańca salonowe.
Ostatnie nowości sezonu.
Informacje udzielane są codziennie.

Artysta malarz
ADAM MIEDZYBŁOCKI

przyjmuje obstatunki na portrety.

Adres: pl. Katedr. róg ul. Mickiewicza 1, m. 6
od godz. 10 rano do 4 po południu

Ceny przystępne.

Wojna w Marokku.

Gen. Fonville, znakomity znawca spraw wojskowych, w artykule niniejszym daje wyraz poglądom kół wojskowych francuskich na wojnę w Marokku, które, mimo oporu zwłaszcza ze strony socjalistów — znajdowały dotąd poparcie u większości parlamentu.

Wojsko francuskie i hiszpańskie otoczyło Abd-el-Krima piersścieniem z żelaza. To prawda! Lecz mimo to Abd-el-Krim nie poddał się, nie złożył broni, nie został pochwycony, a wojna wobec tego nie jest jeszcze zakończona.

Niewątpliwie kampanja szczęśliwie przez marszałka Petain'a przeprowadzona doprowadziła do doniosłych wyników. Zapobiegło się w ten sposób powrotowi niebezpieczeństwa, które groziło nam w kwietniu i w maju; mieszkańcy Riffu nie wy-

pedzą nas z Marokku; Abd-el Krim nie zniweczy autorytetu sułtana; przewaga wojskowa po stronie Francji jest widoczna; zawarty został sojusz z Hiszpanją; w pełnym świetle wystąpiła wierność i oddanie Marokka poddanego naszej władzy i męstwo dostarczonych nam oddziałów, rezultat olbrzymiej pracy i zasług marszałka Lyautey; jednym słowem, pozycja nasza w Marokku jest uratowana.

Niemniej jednak osiągnięte rozwiązanie nie jest pełne i byłoby błędem dać się usypiać w poczuciu bezpieczeństwa.

Już zwolennicy najmniejszego wysiłku zaczynają mówić o pokoju z Abd-el-Krimem.

Nie chcemy jednak kulawego pokoju, ani układu z Riffem, jak długo ten stoi pod bronią. Raz jeszcze trzeba sobie przywieść na pamięć przy-

Przeгляд prasy.

Coś się psuje w „Królestwie endecji”. — Drastyczna operacja z artykułem przywódcy stronnictwa N. D. — Żarliwy Lewiatan węglowy domaga się wyższych cen na węgiel.

Od paru dni w prasie prawicowej różnych odcieni aż huczy z powodu enuncjacji min. St. Grabskiego w „Słowie Polskiem” o stosunku jego do Marsz. Piłsudskiego. Duchowy i partyjny przywódca Narodowej Demokracji wypowiedział w swym organie lwowskim „parę praw, któremi on kieruje się w swej pracy politycznej”. Redakcja „Gazety Porannej Warszawskiej” przedrukowała ten wywiad, skreśliła najciekawsze jego ustępy, co dowodzi 1) że w stronnictwie nie wszyscy zgadzają się z poglądami p. St. Grabskiego i 2) że hierarchja władz partyjnych N. D. wywróciła się do góry nogami. Skreślony przez cenzora redakcyjnego „Gaz. Por. Warsz.” ustęp wynurzeń min. Grabskiego brzmi:

„Gdy mamy własne państwo, pierwszym nakazem państwowym musi być... łagodność antagonizmu narodowości, społeczne, partyjne, osobiste, usunąć uprzedzenia i nienawiść, wywołane dawnymi walkami czy to wojennymi o „orientację”. Jednym słowem zapomniać co nas w przeszłość dzieliło, a żyć tem, co nas dziś łączy, żyć polską państwową racją stanu”. Z tej „sprawy” swej rządowy leader Nar. Dem. wyciąga wniosek, że choć z Marsz. Piłsudskim nie konferował, „nie uważa, by dla szczęścia Polski konieczną była ciągła na jego temat polemika”.

„Kurjer Poranny” pisze na marginesie tej niesmacznej „operacji” endeckiej:

Obcięcie głowy i nóg interwiewowi p. Stan. Grabskiego przez własny jego partyjny organ świadczy wymownie, że te prawdy p. St. Grabskiego nie są jeszcze „prawdami” jego stronnictwa że przeczą one w jasny sposób „szczytnym tradycjom” dotychczasowym Nar. Dem. i że są one i w umyśle p. St. Grabskiego „prawdami” bardzo świeżej daty mimo, że powinny były doprawdy dojrzeć u niego już

przed siedmiu laty. W roku 1920 był także rząd koalicyjny. Wtedy jednak „dla szczęścia Polski” według Nar. Dem. „konieczną była ciągła na temat Marsz. Piłsudskiego polemika”. Co prawda sytuacja była zgoła inną. Wówczas tylko nieprzyjaciel zewnątrz był u bram stolicy, a sztylet o milimetr od serca. Pieniądze jednak wtedy jeszcze jakieś były a drogi do Poznania wolne.

Dał w przekonaniu sfer narodowo-demokratycznych sytuacja jest o wiele bolesniejsza. Polska zaczyna chodzić bosą i to ułtawia i usposabia do pokutnych plegierzynek. Interwiew p. St. Grabskiego, to dopiero ślub publicznie uczyniony, że się chce pójść do Canossa, dla przebłagania „polskiej państwowej racji stanu”, która to dotychczas siedem razy dziennie zywano na daremnie, siedem razy dziennie grzesząc przeciw niej zbrodniczą pychą i megalomanją partyjną przez siedem pełnych lat.

„Robotnik” występuje ostro przeciwko zamierzonej podwyżce cen węgla, podkreślając ogromne zyski przemysłowców węglowych, którzy nie placą podatku majątkowego, a domagają się ustanowienia wyższych cen.

Na to żądanie odpowiedź może być jedna: kategoryczna nie. Nietylko tyle. Rząd powinien pójść dalej i położyć rękę na zyski przemysłowców. Nie umiano dotąd ściągnąć podatku majątk. z przemysłu węglowego, tłumacząc go się brakiem gotówki i trudną sytuacją. Dlaczegoż nie pobrać zaległego podatku — w naturze?

Przemysłowcy powinni sami założyć Rządowi węgiel ze zwałow na pokrycie podatków. Miljon tonn to sprawy majątek. Przysła się kolejom państw. — największemu konsumentowi węgla, zmniejszyć wydatki państwa. Pójść może na wypłaty zapomóg bezrobotnym w naturze — węgiel. Da Rządowi mocną broń w rękę na wypadek wyższej cen — broń w postaci zapasu węgla, którym można regulować ceny.

Nie podwyższenie cen węgla, lecz pobranie węgla w naturze przez Państwo — taka powinna być odpowiedź Rządu na nowe zamachy kartelu węglowego.

Z państw bałtyckich.

Łotwa.

Katastrofa kolejowa.

Na kolejce wązkotorowej w pobliżu Dondangen w północnej Kurlandji wykoleiły się trzy wagony i spadły z nasypu 5-o metrowej wysokości. 7 osób zostało rannych.

Wymiana więźniów między Łotwą a Rosją.

W ubiegły piątek na granicy łotewsko-rosyjskiej w pobliżu Silupo dokonano wymiany pięciu żołnierzy sowieckiej straży pogranicznej na pięciu więźniów politycznych narodo-

wości łotewskiej, spośród których znajdował się urzędnik konsulatu, Matisons, dotychczas internowany w Rosji.

Rokowania łotewsko-sowieckie.

Według „Jaunakas Sinas” podczas konferencji Cziczerina z przedstawicielami łotewskiego ministerstwa spraw zagranicznych osiągnięto zasadnicze porozumienie w sprawie zawarcia tymczasowego układu handlowego. Zainicjowana przez Widgora Koppa sprawa traktatu gwarancyjnego ma być ponownie poruszona.

Z Rosji Sowieckiej.

O pograniczu Sowieckim.

Komisarz spraw wewnętrznych Ukrainy i prezes G.P.U., Balicki, w rozmowie z korespondentem sowieckiej gazety oświadczył o bezpieczeństwie granic państwa, co następuje:

„Zwiedziłem Odesę i m. in. cały szereg okręgów pogranicznych. Ochrona naszych granic znacznie się polepszyła... Jednakże niezbędne są dalsze wysiłki w tym kierunku.

W zachowaniu się naszych sąsiadów trzeba zaznaczyć wzmoczone ostatnimi czasy ostrzeżenie przez rumuńską straż pograniczną naszych posterunków, szczególnie składających się z komunistów. Co się zaś tyczy polskiej granicy, — po jamońskim i moskiewskim porozumieniu sytuacja znacznie się polepszyła. Rozwój kooperacji w rejonach po-

granicznych wpłynął na zmniejszenie kontrabandy artykułami spożywczymi. Lecz w dalszym ciągu uprawiana jest kontrabanda artykułami szkodliwymi. Walka z kontrabandą prowadzi się z powodzeniem.

Bandytyzm polityczny na kresach całkowicie zanikł. Jednakże w pewnych miejscowościach zdarzają się napady przybyłych z zagranicy band dywersyjnych. Zastosowano szereg środków zapobiegawczych”.

Ostatni ustęp wywiadu dygnitarza bolszewickiego świadczy o drzemających ruchach powstańczych na Ukrainie. Trudno jednak zrozumieć, dlaczego bolszewicy mierzą je swoją miarką, mówiąc o „dywersjach z zagranicy”. Czyżby to miał być manewr dla przeprowadzenia nowych zbrodni? (f)

Rocznica WCzK. — OGPU.

Po odświętowaniu dwudziestej rocznicy rewolucji 1905 r. i czterdziestej rocznicy partji rewolucyjnej „Proletariat” przyszła kolej na odświętowanie ósmej rocznicy istnienia organów WCzK — OGPU. (Wszecchosyjl. Komisja Nadzwycz.).

Oto jak charakteryzuje tę instytucję wychodzący w Mińsku „Młot”: CzK przeprowadza bezbolesną walkę z wrogami Rewolucji, albo ich usuwając, albo izolując, czyniąc ich nieszkodliwymi dla władzy sowieckiej. Prasa burżuazyjna i emigracyjna, a czasem i nasze mieszczyki zarzucają CzK okrucieństwo, czerwony terror i t. p.

Stwierdzamy, że klasa robotnicza była zbyt łagodna, zbyt wspaniałomyślna wobec zwyciężonych wrogów. Zwolniliśmy przecież szereg ministrów Rządu Tymczasowego, wielu kadetów, generałów, którzy potem zadali władzy sowieckiej ciężkie ciosy. Dzięki swej łagodności doznawaliśmy niekiedy porażek i ponosiliśmy ofiary, tracąc najlepszych przedstawicieli klasy robotniczej”.

Nieco inaczej opowiadają o owej „łagodności” ci, którzy mieli nie- szczęście bliżej stykać się z jubileuszowym organem władzy sowieckiej.

Zresztą zbyt znane są okrucieństwa barbarzyńskiej „Czeka”, by ktokolwiek dawał wiarę obłudnym twierdzeniom prasy sowieckiej. Takie myślenie oczu — obliczone na eksport — wypukła jeszcze bardziej i tak do brzożnaną perfidję bolszewicką. (f)

W sprawie tajemnicy dochodzeń spisowych.

Spis ludności, zarówno jak i inne spisy, które obecnie będą dokonane łącznie ze spisem ludności mają na celu osiągnięcie podstaw liczbowych dla rozwijania całego szeregu zagadnień natury ekonomiczno-społecznej.

Niezbędnym warunkiem do tego, aby dane osiągnięte drogą spisu przedstawiały rzeczywistą wartość, jest ich dokładność i ścisłość. Państwo, rozumiejąc, iż dokładność i prawdziwość zeznań może być w pełni osiągnięta tylko przez zabezpieczenie ich tajemnicy, gwarantuje tę tajemnicę.

Ustawy i rozporządzenia są w tym względzie zupełnie jasne. Art. 4 ustawy z dnia 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej mówi: „zeznania (statystyczne)... mogą być używane tylko dla celów statystycznych i nie mogą być udzielane władzom publicznym, ani też osobom prywatnym w innym celu.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 sierpnia 1923 r. jeszcze ściślej określa gwarancje zachowania tajemnicy, a mianowicie: „Zeznania poczynione w czasie spisu będą używane tylko dla celów statystycznych i nie mogą być udzielane władzom publicznym, ani też osobom prywatnym w innym celu, w szczególności zaś nie mogą być podstawą do nakładania podatków, przeprowadzania rekwizywów lub wytaczania dochodzeń sądowych, lub administracyjnych”.

Aby zapobiec wszelkim wykręcom w tym względzie, komisarze spisowi będą składali pisemne zobowiązania do zachowania ścisłej tajemnicy, co do otrzymanych przy spisie zeznań.

Znaczy to, iż każde zeznanie indywidualne jest i pozostanie tajemnicą, że rezultaty dochodzeń statystycznych mogą być ogłoszone jedynie w postaci tablic statystycznych, w których naturalnie nie może być mowy o ogłaszaniu danych indywidualnych, przeciwnie dane te ginąć będą w ogólnej masie. (l)

sprawę Riffu bardzo poważnie i zdecydowane było doprowadzić do końca, do zupełnego zniszczenia Abd-el-Krima. P. Painlevé był zdecydowany na wiosnę nowo rozpocząć kampanję wojenną i w tej to myśli 12 listopada, kilka dni zaledwie przed upadkiem swego rządu, przedłożył prezydentowi republiki do podpisu dekret, mocą którego zaangażował na wojnę w Marokku ochotnicy, którym termin służby kończył się z upływem tego roku, mogą ją dobrowolnie przedłużyć do 31 sierpnia 1926 r.

Jesteśmy pewni, że nowy prezydent gabinetu, p. Briand podzielił opinię swego poprzednika, tembardziej, że ministrem wojny w jego gabinecie jest właśnie p. Painlevé.

Gen. Fonville.

Życie gospodarcze.

Przegląd prasy gospodarczej.

Rozważania prasy gospodarczej na temat obecnej sytuacji ekonomicznej państwa są nader pesymistyczne.

W krakowskim „Przebiegach Kuropek” czytamy:

„Wobec tej strasznej tragedii gospodarczej poczciwy nasz Minister Skarbu radzi oszczędzać, pracować, tanio produkować i przestrzegać przed spekulacją na wyższą dolarową i rzuca hasło: polska kontrola nad naszą gospodarką. Żadnego planu, żadnej myśli ani koncepcji szerszej, żadnego przewidywania przyszłości.

P. Karpieński, prezes B. ku Polsk. milczy wymownie—czego mu zresztą za złe nie bierzemy, gdyż jako b. urzędnik drugorzędny spóździł ni w Poznaniu—nie zna się na tem wogóle, ani z praktyki, a tem mniej z teorii.

I tacy ludzie stoją na czele najbardziej chorej waluty na świecie, nie wiedząc jak pomóc — i czekając, zachowując wobec kwestji waluty zyczliwą neutralność.

Sądymy, że gospodarstwo nasze długo już czekać nie będzie mogło. Każda godzina więcej tego rodzaju rządów, to nie do odrobienia szkoda. Stoimy już teraz przed bardzo poważnymi zagadnieniami natury nie tylko gospodarczej, lecz i społecznej, godzącymi w byt państwa. Tej groźby położenia sfery rządowej jeszcze nie rozumiemy.”

Również czasopismo „Rzeczpospolita Spółdzielcza” nie szczędzi słów ostrej krytyki pod adresem p. ministra skarbu.

P. Wład. Wolert, autor syntetycznie ujętego artykułu, p.t. „Przegląd Gospodarczy”, m.in. wydrwiwa teorię stabilizacyjną p. Zdziechowskiego, która ma polegać na administracyjnej walce ze spekulacją i czarną giełdą, poczem słusznie zaznacza:

„Otóż ten środek, jako metodę ekonomiczną należy złożyć do lamusa starych pamiętek. Pożegnali się przecież z nią nawet tacy teroryści, jak bolszewicy. Jeżeli na widownię występuje spekulacja i czarna giełda, to znaczy, że organizm gospodarczy jest chory. A znachorstwem, bądź szaleństwem jest leczenie objawu, zamiast przyczyny choroby.”

Wreszcie p. Wolert domaga się waloryzowania wartości złotej i dochodzi do następującej konkluzji:

„Niema państwa in abstracto poza społeczeństwem. Ruina społeczeństwa, to ruina państwa. Dlatego takie ostrzeżenia (p. min. skarbu) odnośnie zabezpieczenia oszczędności obywateli w walucie stałej. M.G) są niezmiernie dziwne, tem więcej, jeżeli nad sprawą stabilizacji minister skarbu zaledwie zatrzymuje się, nadmieniac, że przeprowadzi ją—na... „parytecie gospodarczym”, nie zaś na równi złota.

Odpowiedź zaś życia brzmi następująco:

W połowie grudnia drożyzna wzrosła o 13,75 proc. w stosunku do listopada.

Na rynku światowym nastąpiła zwykła cen zboża o 30 proc. w złocie. Odbije się to na rynku polskim, tembardziej, że nastąpił jednocześnie spadek waluty naszej.

Według zapowiedzi ministra skarbu redukcja pensyj urzędniczych wyniesie około 18 proc. (Jest to „nowa teoria” ekonomiczna, polegająca na „zwalczeniu drożyzny” przez wytwarzanie coraz większego rozpięcia między ceną pracy a ceną towarów).

W związku ze spadkiem złotego wszelkie należytości, przedewszystkiem za pracę, wyrównywane w wysokości nominalnej, realnie są już dziś o połowę mniej warte. — Jest to także swoiste „premiuj”.

Kosztom niezwykłych ofiar społeczeństwo zdobyło się na reformę waluty i na rzecz sanacji skarbu. Zdobywszy pieniądze oparty na złocie, społeczeństwo zaczęło oszczędzać. Ci, co oszczędzali w złotych, stracili obecnie połowę. Zabezpieczenie przed dalszą stratą, będzie karane, jako spekulacja. Wszakże potentaci finansowi, którzy zasiedają także krzesła Sejmu, Senatu, rządu, w swoim czasie — nabyli doliary.

Jak zawsze, płaci Grecja, za... patriotyzm.

Dodajmy, iż uwagi poczynione przez organ kupiectwa poznańskiego p. n. „Kupiec”, a odnoszące się do spraw wyżej produkowanych, również daleko są od optymizmu.

Pismo to w numerze gwiazdkowym zamieszcza następujące życzenia pod adresem czynników rządowych:

„Tak chętnie pragnęlibyśmy jako kupiectwo polskie, owiane najszczęśliwym duchem państwowo-

twórczym, aby na tych wysokich, a odpowiednich stanowiskach zasiadali mężowie o myśli praktycznej. Jako ministrowie parlamentarni bowiem, a więc wychodzący z łona ciała ustawodawczego, w szerszym ze znaczeniu, ze społeczeństwa samego, powinni oni wnosić do władz centralnych nie co innego, a ducha tegoż społeczeństwa; powinni nie tylko być sami urzędnikami, ani jak dotąd nie forytować rozwoju biurokratyzmu w ujemnem — niestety — tego słowa znaczeniu — ale przeciwnie przypominać zawsze i wszędzie, że zadaniami i obowiązkiem urzędnika, to dobro obywateli, nie zaś tylko jakiś nieuchwytny w każdym poszczególnym wypadku interes państwa, którego zresztą nie podobna rozdzielać od dobrobytu obywatelstwa. Powtóre: pragniemy gorąco, aby nasze władze centralne pojmowały bardziej statycznie, niż dynamicznie kierunek swej polityki. Jest bowiem nie zaprzeczalną prawdą, że poważny zasób sił ludzkich w Polsce jest stale absorbowany pracami około coraz to zmieniających się przepisów, bądź celnych, bądź skarbowych wogóle, a ostatnio monopolowych w szczególności. Jeżeli kiedyś powiedziano, że lepszym jest najgorsze prawo, niż żadne, to słuszne, będzie także parafraza, iż ustalone, choć niedoskonałe przepisy są w praktyce lepszymi normami, niż prawo nowe.”

Oby życzenia te zostały ziszczone!

Kronika miejscowa.

— **Podatek obrotowy naznaczony będzie ryczałtowo na grupy kupieckie.** Jak wiadomo podług nowej ustawy podatkowej podatek obrotowy może być nałożony ryczałtowo na pewną grupę kupców pewnej okolicy. Rozłożenie podatku na poszczególne firmy wchodzić będzie w zakres odnośnej organizacji lub grupy z udziałem władz skarbowych. Ma to być udogodnieniem dla władz skarbowych oraz dla ludności. (zd)

— **Podatek obrotowy podług nowej ustawy.** Na cały szereg artykułów pierwszej potrzeby według nowej ustawy podatek obrotowy został wyznaczony w wysokości pół procentu w handlu hurtownym i 1 i pół proc. w handlu detalicznym. Zaznaczyć przytem należy, że ulgi dla hurtowników obowiązywać będą o tyle, o ile hurtownicy prowadzić będą księgi handlowe według zasad buchalteryjnych. (zd)

— **Wykupować świadectwa przemysłowe.** Ministerstwo Skarbu wystosowało okólnik do wszystkich urzędów skarbowych między innymi i do urzędu skarbowego w Wilnie, w którym wyjaśnia, iż tryb nabywania świadectw przemysłowych (patentów) na 1926 r. nie uległ żadnej zmianie, oraz, że świadectwa te winny być bezwarunkowo wykupione jednorazowo i w terminie ustalonym, tj. do dnia 31 go grudnia 1925 r. Jednocześnie trzeba zaznaczyć, że władze skarbowe bezwzględnie przystąpią z dniem 2 stycznia 1926 r. do lustracji przedsiębiorstw, a winni prowadzenia ich bez świadectw przemysłowych ulegną karze grzywny w wysokości od 3 do 20 krotniej kwoty, nieuiszczonej za świadectwo.

Nadto w razie niewykupienia świadectwa w ciągu dni 14 od daty sporządzenia protokołu, władze skarbowe zarządzają zamknięcie przedsiębiorstwa. (I)

Giełda warszawska
z d. 29—XII 25 r. Giełda pieniężna

	sprzedaż	kupno
Dolary 8,70—8,62 1/2	8,63	8,80
Belgia 38,55	38,64	38,40
London 42,10—41,50	41,60	41,40
Nowy York 8,67 1/2—8,55	8,57	8,58
Paryż 32,15	32,23	32,07
Szwajcaria 167,90	165,91	165,09
Wiedeń 120,50	120,80	120,20
Poż. dolar. 64,50—85 (w złotych 562,85)		
Poż. kolej. 100—95—100		
5 proc. poż. konwers. 48,50		
80/0 proc. poż. konwers. 110		
4 1/2 0/0 listy z. T. Kred. Z. przed. 119,50—19,25		
5 0/0 listy z. warsz. przedw. 19—18,75—18,85		

TEATR POLSKI
(gmach „Lutnia”).

Dzisiaj po cenach zniżonych

„Królowa Montmartre”
opierelka Vada Ennem'a.
Jutro 31 grudnia

Wieczór Sylwestrowy
Początek o g. 8 m. 15 wiecz.

W piątek 1 go stycznia
o g. 12 m. 30 pp.

Poranek pieśni i tańca
po cenach najniższych

Rozporządzenie prezydenta Rzplitej o odznakach szeregowych.

Na mocy art. 18 ustawy z dnia 18 go lipca 1924 r. o podstawowych obowiązkach i prawach szeregowych (Dz. U. R. P. № 72 poz. 698) ustalam następujące oznaki szeregowych:

1) w miejsce ustanowionych w dotychczasowych przepisach ubioru polowego czerwonych taśm wełnianych ustalam jako oznaki stopni szeregowych na naramiennikach i czapkach białe galony metalowe, obramowane barwą karmazynową.

Szerokość galonu łącznie z obramowaniem wynosi na naramiennikach 10 mm., na czapkach 5 mm.

2) poszczególne stopnie szeregowych na naramiennikach oznacza się w sposób następujący:

starszy szeregowiec i równorzędni — 1 galon poprzeczny w odległości 5 mm. od dolnego brzegu naramiennika,

kapral i równorzędni — 2 galony, z których pierwszy jak wyżej, następne w odległości 2 mm. od siebie, plutonowy i równorzędni — 3 galony, z których pierwszy jak wyżej, następne w odległości 2 mm. od siebie,

sierżant i równorzędni — galon wzdłuż brzegów naramiennika z wyjątkiem dolnego brzegu,

starszy sierżant i równorzędni — galon jak u sierżanta, ponadto galon przez środek naramiennika od guzika do dolnego brzegu,

chorąży — galon jak u sierżanta, ponadto gwiazdka z białego metalu typu oficerskiego w środku naramiennika.

3) kształt i sposób umieszczania oznak stopni szeregowych na czapkach pozostaje bez zmiany, a mianowicie:

starszy szeregowiec i równorzędni — 1 galon, kapral i równorzędni — 2 galony, plutonowy i równorzędni — 3 galony, sierżant i równorzędni — 1 galon w kształcie kąta, starszy sierżant i równorzędni — 2 galony w kształcie kąta,

chorąży — gwiazdka z białego metalu typu oficerskiego i wypustki larwy karmazynowej na otoku i szwach wierzchu czapki.

4) w uzupełnieniu dotychczasowych przepisów ubioru polowego ustalam temblak podoficerski z białej taśmy podwójnie złożonej z czelem równoległymi wąskimi paskami barwy karmazynowej, z których dwa na brzegach, dwa w środku taśmy w równej odległości od siebie, zakończony wężem i chwastem i opatrzone przeszawką nad wężem.

Węzeł pokryty jest białą taśmą i zakończony u dołu i u góry obramowaniem barwy białej w karmazynowe paski.

Chwast składa się z płocionych sznurków barwy karmazynowej, pokrytych pojedynczą warstwą płocionych sznurków barwy białej, ściągniętych u dołu.

Przesówka z białej taśmy.

Wymiary temblaaka są następujące: długość taśmy pojedyncza 35 cm., podwójna 70 cm., szerokość taśmy 2 cm., długość węża 2 i pół cm., szerokość węża 2 i pół cm., grubość węża 1 cm., szerokość górnego obramowania węża 5 mm., dolnego obramowania węża 7 mm., długość chwastu 4 i pół cm., szerokość przesówki 2 cm.

5) temblak nosi się na żabce pod rękoleścią bagnetu, bądź na rękoleści szabli.

Sposób wiązania temblaaka ustali Minister Spraw Wojskowych.

6) jako oznakę służby zawodowej dla podoficerów ustalam na lewym rękawie kurtki i płaszczu szewrony z białego galonu metalowego, obramionego barwą karmazynową szerokości łącznie z obramowaniem 1 i pół cm. względnie 3 cm.

Szewrony mają kształt kątów prostych o końcach ściegłych równoległe do długości rękawa, między którymi odległość wynosi 15 cm.

Kąt szewronów zwrotny jest ku dołowi, przyczem dolna część pierwszego szewronu znajduje się na linii zgjęcia łokcia. Odległość między poszczególnymi szewronami wynosi pół cm.

7) prawo do pierwszego szewronu typu węższego nabywa podoficer po odbyciu trzech lat służby zawodowej, do następnych po odbyciu trzech lat służby zawodowej.

Szewron typu szerszego zastępuje trzy szewrony typu węższego.

8) przepisy wykonawcze do niniejszego rozporządzenia wyda Minister Spraw Wojskowych.

9) rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Podpisali: prezydent Rzeczypospolitej, (—) S. Wojciechowski, prezes Rady Ministrów (—) w. z. Wł. Raczkiewicz i Minister Spraw Wojskowych (—) Żeligowski. (I)

Wilno osamotnione.

Wilno nie posiada od dnia, a raczej nocy z 23 na 24 ani telegrafu, ani telefonu, a elektryczność też zgasiła na 24 i 48 godzin w niektórych dzielnicach.

Obciążenie drutów przez lepki śnieg, przylegający masami do obramowań przewodów, sprawiło, iż zwisły one w dół, ciągnąc słupy i nadwierzając ich równowagę. A gdy kilka mniej mocnych się posłoniło, pociągnęły za sobą dalsze i w rezultacie... kilkaset słupów leży pokodem od Wilna do Grodna, w mieście prawie wszystkie runęły. Zabite zostały trzy konie i paru ludzi, bądź to walącymi się słupami, bądź nadelektrowanymi przewodami. Wilno, w najlepszym razie na dwa, trzy miesiące, pozostanie bez depesz i telefonów. Nikt z najstarszych ludzi nie pamięta takiej katastrofy i przysła nam ona specjalnie nie w porę! Bawiem koszty odbudowy, jak łatwo zrozumieć będą olbrzymie: mówią o 100.000 złotych w razie stawiania na nowo słupów, a trzy razy tyle, jeśli się kabie podziemne założy. W tym drugim wypadku, prace trwałyby około pół roku... Trudno sobie wyobrazić duże miasto jak Wilno na tyle miesiąc pozbawione telegrafów i telefonów, chyba by założono jakiś prowizoryczny, w typie polowych, telefon.

Słupy, o których mówiono że przez niedbałość władz były podgniłe, okazały się nowe, ale nie utrwalane, być może nie kontrolowane dostatecznie. Na Lotwie, nawet na wsi, każdy słup telegraficzny nosi na sobie stempel kiedy został wkopany, łatwo się wtedy zorientować czy nie jest za stary. Można je też izolować

drutem, lub utrwaląc zanurzając w smoliste ciecz, specjalnie na to przygotowane.

Na czem się zatrzyma Dyrekcja: na tańszym, szybszym, lecz mniej trwałym i ryzykownym sposobie, czy solidnym, podziemnym systemie dłuższym i znacznie kosztowniejszym? Przyszłość okaże. Obecnie wypada tylko życzyć, by stan odłączenia od świata, trwał jaknajkrócej.

W mieście można było uniknąć tej katastrofy, strząsając śnieg z drutów, ale gdy o tem pomyślano i zorganizowano pomoc, było już za późno i większość słupów leżała na ziemi, splątana w zwój drutów.

Przyznać trzeba, że elektryczność była możliwie szybko przywrócona i tonielnym w ciemności tylko parę dni. Oby z telefonami i telegrafami było to samo! Na uspokojenie nerwowych tchórzów, przypominamy że wojskowość posiada radio.

Z „Reduty”.

Teatr Reduty na Pohulance powtarza dzisiaj komedję Żeromskiego „Uciekla mi przepióreczka”. Jutro t. j. we czwartek (Sylwestra) odegra się dwa przedstawienia: o 6-tej po raz drugi dramat T. Rittnera „W małym domku”, i o 9-tej po raz pierwszy „Dom otwarty” M. Bałuckiego. W piątek 1-go stycznia, Reduta będzie czynna trzy razy: o 12 tej dane będą pieśni i kolendy polskie inscenizowane. Widowisko to p. t. „Po Wilji” przeznaczone jest dla dzieci i młodzieży i ich wychowawców. (Ceny do połowy niższe). O 4-tej po poł. powtórzona będzie komedja muzyczna Fredry i Moniuszki „Nowy Don Kiszot”, wieczorem zaś o 8-iej po raz czwarty „Wyzwolenie” Wyśpiańskiego.

KRONIKA.

Dzisiaj — Eugenjusza B. W.
Jutro — Sylwestra P. W., Melanji

Wschód słońca — g. 7 m. 45
Zachód „ — g. 8 m. 33

MIĘJSKA.

— **Posiedzenie Rady Miejskiej.** Dziś o godz. 8 wiecz. odbędzie się posiedzenie Rady Miejskiej. Na porządku dziennym:

1) Wniosek radnych Godwoda, Nagrodzkiego i Wygodzkiego w sprawie wyczerpania starożytności i przyspieszenie wyborów do Rady Miejskiej.

2) Referat w sprawie rewizji uchwał Rady Miejskiej z dn. 20.III i 10.IV 1924 r. w przedmiocie ustalenia godzin handlu w zakładach gospodnio-szynkarskich.

3) Referat w przedmiocie uporządkowania sprawy wydawania zaświadczeń do Wydz. Hipotecznego przy Sądzie Okręgowym w Wilnie i ustalenia opłat za czynności z tem połączone.

4) Referat w przedmiocie przeniesienia pewnych kredytów z jednego działu budżetu 1925 r. do innych.

5) Wniosek w przedmiocie prowizorycznego kredytu budżetowego na styczeń 26 r.

6) Wniosek w sprawie ustawowego wyodrębnienia przedsiębiorstw miejskich.

7) Wniosek w przedmiocie akcji pomocy bezrobotnym.

8) Referat w sprawie zmian pewnych etatów na r. 1926-ty.

9) Wniosek w sprawie samodzielnego podatku komunalnego od gruntów państwowych, położonych na obszarze m. Wilna na rok 1926.

10) Wniosek w sprawie podatku komunalnego od placów budowlanych i od gruntów o charakterze budowlanym na obszarze m. Wilna na rok 1926.

11) Wniosek w przedmiocie podatku miejskiego od lokali na r. 1926.

12) Wniosek w przedmiocie podatku miejskiego od zbytku mieszkaniowego na r. 1926.

13) Wniosek w sprawie podatku miejskiego od przemysłu i handlu na r. 1926.

14) Wniosek w sprawie udziału w państwowym podatku dochodowym na r. 1926.

15) Wniosek w sprawie podatku miejskiego od spożywców i zużycia, względnie produkcji na r. 1926.

16) Wniosek w przedmiocie ustalenia na rok 1926 opłat od wehikulów i zwierząt pociągowych za zużycie bruków.

17) Komunikat w sprawie zmiany ustawowej § 10 statutu podatku od psów i od przedmiotów zbytku.

18) Referat w sprawie podania b. sekwestratora Wołyńskiego o odszkodowanie za nieszczęśliwy wypadek.

19) Wybory członka do Komisji Technicznej na miejsce ustępującego z niej radnego d-ra Szabada.

— **Z posiedzenia komisji prawnej Magistratu.** W poniedziałek dn.

28 b. m. o godz. 8 wieczór odbyło się posiedzenie komisji prawnej.

Na wstępie posiedzenia został zdjęty 3 punkt porządku dziennego, w sprawie rozrachunków, z tytułu należności za roboty brukarskie, wykonane przez firmę „Kadem”, oraz została odroczone do następnego posiedzenia sprawa uregulowania godzin handlu w zakładach gospodnio-szynkarskich.

W sprawie wydawania zaświadczeń do wydziału hipotecznego przy Sądzie Okręgowym w Wilnie, oraz ustalenia opłat za czynności z tem połączone, Komisja po dłuższych debatach postanowiła porozumieć się z pisarzem hipotecznym przy Sądzie Okręgowym, co do załatwienia formalności przez personel wydziału hipotecznego za pewną opłatą ze strony magistratu.

Następnie uchylono podanie A. i W. Weryho o zwrot tenuty dzierżawnej za działkę ziemi w majątku Kuprjaniszczakach.

W końcu posiedzenia Komisja postanowiła przystąpić w jaknajkrótszym czasie do nowej numeracji wszystkich posesji wielkiego m. Wilna. (I)

ŻYCIE URZĘDNICZE.

— **Kasa Samopomocy w wileńskiej Izbie Skarbowej.** W celu okazania pomocy materialnej zredukowanym kolegom urzędnicy akcyzy Wileńskiej Izby Skarbowej zorganizowali u siebie Kasę Pomocy Koleżeńską. W kompetencji kasy leży udzielanie kolegom, pozbawionym pracy i potrzebującej pomocy materialnej, pożyczek i bezwrotnych zapomóg. Wpływy Kasy stanowią procentowe odliczenia od poborów, renumeracji, nagród za wykrycie przekroczeń e. t. c.

W Walnem zebraniu w dn. 22-go grudnia r. b. został wybrany Zarząd Kasy w składzie pp. K. Szalkowski, L. Ostrowieckiego, A. Łaskiewiczza, R. Jaciewiczza i J. J. Ławieńskiego oraz Rada Nadzorcza w składzie pp. Dumnickiego, W. Houwelta i J. Kolacza.

Sympatyczną tę placówkę urzędniczą należy powitać z uznaniem, bowiem samopomoc w dzisiejszych ciężkich czasach jest nieodzownym warunkiem bytu społeczeństwa.

OPIEKA SPÓŁ. I OCHR. PRACY.

— **Ilu bezrobotnych pobiera zasiłki w powiatach?** Według danych statystycznych na terenie powiatów całej Wileńszczyzny pobiera zasiłki jako bezrobotni 15 osób; z tych w gminie landwarowskiej 14 i jeden w powiecie święciańskim. Czyżby tylko tyłu było u nas w powiatach bezrobotnych? (zd.)

— **Zasiłek dla bezrobotnych.** Przed świętami Główna Dyrekcja Funduszu Bezrobocia w Warszawie przekazała P. P. U. P. w Wilnie 5 tysięcy złotych na pomoc doraźną dla pracownikow umysłowych. Zapomóg

otrzymało z wymienionych sum 118 osób.

W czasie wypłacania zasiłków dla bezrobotnych pracowników umysłowych, w pokoju w którym się odbywała wypłata zginęła urzędniczka drobne pieniądze z piąszczy oraz drobne rzeczy jak: rękawice, szale, laski i kalosze. Należy nadmienić, iż dotychczas choć wypłatę dla bezrobotnych robotników fizycznych od dłuższego czasu, się uskuteczniła, podobny fakt nie miał miejsca. (I).

WÓJSKOWA.

— Radjo dla wojskowych. Z dniem wczorajszym zostało uruchomione radjo dla wojskowych. (zd)

Z POLICJI

— Odroczenie egzaminów dla eksternistów P. P. Egzamina dla eksternistów Policji Państwowej, które miały odbyć się 11 stycznia 26 r. zostały odłożone na czas nieograniczony. (zd)

SPRAWY SPISOWE.

— Delegacja żydowska w Delegaturze Rządu w sprawie spisu ludności. W dniu przedwczorajszym Naczelnik Wydziału w Delegaturze Rządu p. Rzewuski przyjął delegację społeczeństwa żydowskiego w osobach dr. Szabada, radnego m. Wilna inżyniera Spiro i działacza społecznego w Świecianach p. Kaczerglińskiego w sprawie spisu ludności. Delegacja zwróciła uwagę, iż w blankietach spisowych w rubryce język umieszczono „żargon”, wobec czego delegacja prosiła o zmianę słowa „żargon” na „język żydowski”. Pan Rzewuski wytłumaczył delegacji, iż obecnie technicznie nie da się ta zmiana przeprowadzić, gdyż blankiety zostały już wydrukowane. Następnie delegacja prosiła, by w sobotę nie spisywano ludności żydowskiej, na co p. Rzewuski wyraził swą zgodę, tak, iż spis ludności żydowskiej odbywać się będzie w piątek i w niedzielę.

Na zarzut delegacji, iż bardzo mało jest komisarzy spisowych Żydów p. Rzewuski odpowiedział, iż to nie jest jego wina, a samego społeczeństwa żydowskiego, z pośród którego znikoma liczba zgłosiła swój akces do pracy spisowej. Poza tym w razie, gdyby jeszcze i teraz zgłosili się Żydzi do pracy komisarzy spisowych — w każdej chwili byłiby przyjęci. Delegacja żydowska opuściła gmach Delegatury z zadowoleniem, gdyż wszystkie jej postulaty zostały uwzględnione. (zd)

— Odezwa komitetu żydowskiego w sprawie spisu ludności. Zawazany został komitet instytucji żydowskich, który wydał odezwę do społeczeństwa żydowskiego, wzywając do szczerego dawania zeznań w sprawie spisu ludności. Odezwa ta w Wilnie kolportowana jest siłami komitetu, na prowincji zaś przy pomocy urzędów administracyjnych.

ŻYCIE ROBOTNICZE.

— z działalności P. U. P. P. W ubiegłym tygodniu sprawozdawczym na ewidencji Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy znajdowało się 4400 osób bezrobotnych, z poprzedniego tygodnia pozostało 4300 osób, wysłano kandydatów do pracy 5 osób, a umieszczono tylko 2 osoby, pozostało wolnych miejsc 16, pozostało bezrobotnych na ewidencji urzędu 3389 osób, oraz bezrobotnych

uprawnionych do pobierania zasiłków z Funduszu Bezrobocia 806 osób. (I)

— Kto poszukuje pracy. Obecnie na ewidencji Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy znajdują się następujące osoby, które poszukują pracy na wyjazd w kraju, a mianowicie: 1) ślusarzy 69; 2) hutników 9; 3) kowali 19; 4) elektryków 13; 5) drukarzy 37; 6) stolarzy 38; 7) rymarzy 6; 8) garbarzy 20; 9) szewców 241; 10) krawców 48; 11) szrotkarzy 3; 12) pracowników komunikacji 19; 13) oficjalistów rolnych 40; 14) nauczycieli 42; 15) biuralistów 253; 16) techników 17; 17) subiektów handlowych 27 i innych 600 osób. (I).

— Zaświadczenia ulgowe na wyjazd bezrobotnych zagranicę. W ostatnim tygodniu sprawozdawczym Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy wydał 3 zaświadczenia ulgowe na przejazd z granicę dla bezrobotnych robotników, co dowodzi, że zapotrzebowanie na robotników na wyjazd za granicę zostało wznowione. (I)

— Bezrobocie wzrasta się. Według danych państwowych urzędów pośrednictwa pracy, ostatnie tygodniowe sprawozdanie z rynku pracy wykazuje przybliżoną liczbę bezrobotnych na terenie Polski około 277,403 osób. W stosunku do poprzedniego tygodnia liczba bezrobotnych wzrosła o 12,552 osoby, z czego w Wilnie bezrobocie wzrosło o 240 osób, a to wskutek zakończenia robót sezonowych ziemnych, w Białymstoku o 535 osób uwolnionych w przemyśle włókienniczym, największy wzrost bezrobocia dał się odczuć na terenie województwa Śląskiego o 3003 osoby, które zostały zwolnione głównie z robót budowlanych, regulacyjnych, oraz z kopalń i zakładów włókienniczych. (I).

Z CERKWI PRAWOSŁAWNEJ.

— Zjazd dziekanów prawosławnych w Wilnie. Przed kilku dniami Delegatura Rządu otrzymała powiadomienie od tutejszego episkopatu prawosławnego o mającym się odbyć w Wilnie zjeździe dziekanów prawosławnych Wileńszczyzny. Obecnie odbywa się wspomniany zjazd i obraduje nad sprawami organizacyjnymi duchowieństwa prawosławnego Wileńszczyzny. Wczoraj, to jest dnia 29-go grudnia przedstawiciele zjazdu dziekanów prawosławnych zostali przyjęci na audjencji przez p. Delegata Rządu, przyczem złożyli wyrazy hołdu dla Rządu polskiego. Obrady zjazdu potrwać jeszcze kilka dni. (zd).

SPRAWY ŻYDOWSKIE.

— Odczyt w związku kupców żydowskich. W niedzielę dnia 3-go stycznia 1926 r. odbędzie się w związku kupców żydowskich odczyt na temat „Co powinien każdy kupiec wiedzieć o ustawie podatkowej”. (zd).

— Żydowski teatr ludowy. W najbliższej przyszłości ma być uruchomiony w sali Cyрку przy ulicy Ludwisarskiej żydowski teatr ludowy, gdzie za minimalną opłatą, bo 35 groszy umożliwiony zostanie wstęp dla najbardziej ubogiej ludności żydowskiej. Teatr ten organizuje p. Naum Lipowski, słynny ze swej fenomenalnej pamięci. (zd).

ZABAWY.

— Sylwester w Kasynie Oficerskim. Zarząd Oficerskiego Kasyna Garnizonowego w Wilnie, ul. Mickiewicza 13, organizuje na dzień

31 grudnia Wielki Maskowy Bal Sylwestrowy urozmaicony całym szeregiem niespodzianek.

Zaproszenia otrzymać można w bibliotece Kasyna, Mickiewicza 13 I-sze piętro.

Spotkanie Nowego Roku.

Klub Inteligencji Pracującej (ul. św. Anny 2), urządza w dniu sylwestrowym tradycyjne spotkanie Nowego Roku dla członków i zaproszonych gości.

Początek o godzinie 9 m. 30 wieczór dnia 31 b. m. (I).

RÓŻNE.

— Wymiana znaczków stempłowych. Osoby, posiadające wycofane z obiegu znaczki stempłowe wartości 40 gr., 50 gr. i 1 zł. mogą je wymienić w kasach skarbowych na będące w obiegu znaczki stempłowe począwszy od 15 stycznia do 15 lutego 1926 r.

Celem wymiany należy się zgłaszać do kasy skarbowej z podaniem (wolnym od opłaty stempłowej), zawierającym ilość, rodzaj, oraz wartość załączonych do wymiany znaczków stempłowych.

Podania bez wspomnianych danych, jak również podania przesłane pocztą nie będą uwzględniane, Kasy Skarbowe bowiem będą dokonywały wymiany natychmiast do rąk zgłaszającego się. (I)

— Sprostowanie. W artyk. „10-lecie szkolnictwa białoruskiego” została błędnie podane, iż obchód 10-lecia w Wilnie narazie się nie odbył, bowiem obchód takowy miał miejsce w dn. 14 i 15 listopada r. b. Mianowicie w sobotę 14 listop. odbyła się uroczystość w Wil. Gimnazj. Białor., gdzie po zgłoszeniu przez dyrektora gimn., p. R. Ostrowskiego, przemówił do licznie zgromadzonej młodzieży białor. nauczyciel tegoż gimnazj., p. A. Łuckiewicz, który zobrazował w treściwym zarysie dzieje szkolnictwa białoruskiego oraz jego stan obecny. Po przemówieniach miały miejsce piosenki chóru szkolnego oraz orkiestry gimn. W niedzielę zaś 15-XI odbyło się walne zgromadzenie Tow. Białor. Szkoły w Wilnie, podczas którego poseł Rak Michałowski wygłosił przemówienie, poświęcone tej wielkiej dla Białorusinów rocznicy.

W innym znów artykule p. t. „Pierwszy Bank Białoruski”, pominięte zostały władze Białor. B-ku Spółd. w Wilnie. Mianowicie: prezesem Zarządu jest p. R. Ostrowski, zaś prezesem Rady Nadzorc. — pos. Rak Michałowski.

Z POGRANICZA.

— Reorganizacja straży granicznej. W związku ze zmianami terytorjalnymi w okręgu administracyjnym wileńskim z dniem 1 stycznia 26 r. odchodzą z pogranicznej straży powiatu Wileńsko Trockiego 2 kompanie Policji Państwowej, 7 ma i 8 a oraz posterunek administracyjny P. P. w Wornianach do powiatu Świeciańskiego. (zd)

Z sądów.

— Szpiedzy bolszewicy w sądzie Okręgowym. W sądzie Okręgowym odbywa się obecnie sprawa Geni Dentchman, Rubinszteln i Jabłkowskiego, Kleiffa i innych oskarżonych o szpiegostwo na rzecz G. P. U. w Mińsku. Razem oskarżonych jest 19-tu. Rozprawa sądowa odbywa się przy drzwiach zamkniętych. Dotychczas przesłuchano tylko 6 świadków, tak, że wyrok zapadnie prawdopodobnie za 2 dni. Przewodniczący sądu sędzia Owsianko, oskarża prok. Jankiewicz. (zd)

— Sprawa Bruderferinu. Akt oskarżenia dla członków Bruderferinu jest już gotowy i w najbliższej przyszłości będzie doręczony po-

szczególnym członkom wspomnianej bandy. Ogółem oskarżonych jest 31 osób. (zd)

WYPADKI I KRADZIEŻE.

W Wilnie.

— Samobójstwo. Dn. 28 bm. o g. 15 m. 50 Zajnberg Rozalja, zam. w Rzeszowie wojew. Krakowskiego zameldowała, że Ere Wejnberg, zam. Szopena 1 m. 11 nagle zmarł, przypuszczalnie wskutek otrucia się. Trup znajduje się w szpit. żydowskim.

— Usiłowanie samobójstwa. Dn. 28 bm. o g. 19 Gorzem Rywa, zam. Ponarska 9, lat 19, usiłowała otruć się esencją octową na rynku Stefańskim. Desperatkę w stanie ciężkim odwieziono do szpitala żydowskiego.

— Strzelanina. Dn. 28 bm. o g. 20 m. 30 był słyszany strzał rewolwerowy w kierunku ul. Beliny. Sprawców oraz przyczyn strzału ustalić nie udało się.

— Kradzież instrumentów ślusarskich. Dn. 28 bm. Fijałkowski Witold, zam. Kalwaryjska 50, zameldował o kradzieży instrumentów ślusarskich i materiałów wodociagowych na sumę 400 zł. Kradzież została dokonana za pomocą złamania zamków podczas święta Bożego Narodzenia t. j. dn. 24 ewent. 25 bm. Podejrzenia brak.

— Zamykać mieszkania. Dn. 28 bm. o g. 20 zgłosił się Kisiel Judek, zam. Zawalna 10 i zameldował, że przed pół godziną skradziono mu z niezamkniętego mieszkania następujące rzeczy: palto damskie, część ubrania męskiego i żeńskiego, kosz z brudną bielizną i dowód osob. znajdujący się w ubraniu. Poszkodowany oblicza straty na sumę 500 zł.

— Kradzież czekolady. W nocy z 17 na 28 bm. dokonano kradzieży czekolady, sylonu z wodą salcerską i wag słotowych, wart. 160 zł. na szkole lodowianowicz, zam. Zawalna 31. Kradzieży dokonano przy pomocy złamania zamku wiszącego od drzwi wejściowych.

— Komu zginią kasetka? W dniu 27.XII r. b. o g. 8 jej na brzegu rzeki Wilji, w pobliżu posesji Nr. 7 przy ul. Milej, została znaleziona rozbita mała kasetka. Zachodzi podejrzenie, że takowa pochodzi z rabunku Wspomniana kasetka znajduje się na i poster. PP. na Zwierzynie. (I)

Na prowincji.

— Straszny wypadek. W dn. 24 grudnia r. b. o g. 17, na odcinku kol. Głębokie—Nowo-Druck, pociągiem, który oczyszczał tor ze śniegu, zostali zabieli 6 robotników, a mianowicie: Łowaczek Hipolit, Leszczyk Bolesław, Rubieński Antoni, Stankiewicz Stanisław, Karnacewicz Piotr, i Wilukiewicz Stanisław. Wymienieni porwali z Głębokiego torem kolejowym do miejsca zamieszkania w kierunku st. Nowo Druck i zostali niebezpieczni przez pociąg i zabieli na miejscu. Dochodzenie w toku. pow. Dziśnieńskiego.

— Pożar stodoły. W dn. 22 bm. o g. 13 m. 40 w zaśc. Santka, gm. Niemieny, spłonęła doszczętnie stodoła na szkód mieszcz. tegoż zaśc. Walentynowicza Antoniego. Straty narazie nieustalone.

Teatr i muzyka.

Dzisiaj grana będzie w dalszym ciągu melodiyna i nad wyraz efektowna operetka holenderska Vada Ennem a „Królowa Montmartra”, która wzięła prawdziwy sukces artystyczny na scenie wileńskiej. Będzie to jednocześnie występ gościnny Henryki Kramerówny, prymadonny teatru krakowskiego oraz Stanisława Wolińskiego, znanego artysty teatrów warszawskich. W rolach główniejszych wystąpią: S. Kosińska, L. Sempolińska, B. Witowski, S. Bruszkiewicz i Inni. Operetkę prowadzi kapelmistrz W. Szczepański. Ceny miejsc niższe.

— Wieczór sylwestrowy w Teatrze Polskim. Dorocznym zwyczajem odbędzie się w Teatrze Polskim w czwartek 31-go grudnia wieczór sylwestrowy o programie bogatym i wcale urozmaiconym, składającym się z aktualnych piosenek i monologów, sketchów produkcji tanecznych, w wykonaniu całego zespołu artystycznego, oraz sił gościnnie występujących: H. Kramerówny, S. Wolińskiego i H. Łaskiewiczowej (tańce).

— Poranek pieśni i tańca w Te-

atrze Polskim. W dzień Nowego Roku o godz. 12 m. 30 pp. odbędzie się w Teatrze Polskim interesujący poranek pieśni i tańca, poświęcony kompozytorom polskim. W programie utwory Chopina, Białkiewiczówny, Karłowicza, Moniuszki, Mielkowskiego, Paderewskiego, Rutkowskiego, Zelenkiego i Inni. Szczególną uwagę zwracają ilustracje choreograficzne pieśni Karłowicza i walców Chopina w interpretacji Heleny Łaskiewiczowej.

W wykonaniu programu blorą udział J. Krużanka (śpiew), H. Łaskiewiczowa (tańce), A. Sutkiewicz (śpiew), W. Szczepański (ekomparjament).

Ceny miejsc najniższe.

— Poranek instrumentalno wokalny. W niedzielę 3 stycznia o g. 12:30 pp. w sali Teatru Polskiego „Lutnia” wystąpii rzadko ukazujący się na estradzie ceniona pieśniarka Zofia Bortkiewicz-Wyleżyńska. Partnerami jej będą ulubienicy muzykalnej publiczności: Wł. Derwies (śpiew), A. Kontorowicz (skrzypce). Ciekawy program, poświęcony muzyce niemieckiej, obejmuje utwory Schumanna, Schuberta, Brahmsa, Wolffa, Straussa i Inni. Początek o g. 12 m. 30 pp. Ceny najniższe.

Ceny rynkowe

w dniu 29—XII—26 r.

Table with market prices for various goods like flour, sugar, oil, etc. Columns include item name and price.

Redaktor Józef Batorowicz.

Dr. D. Olsejko

Choroby uszu, gardła i nosa Jagiellońska Nr. 9, m. 3. Przyjmuje od 9—10 rano. W lecznicy Litewskiej (Wileńska 28) od godz. 1—5 po poł. W. Z. P.

Large advertisement for 'Kieszonkowy Kalendarzyk Informator na rok 1926' with details about its content and price.

Advertisement for 'Maszynistka' (typewriter) with contact information and price details.

Advertisement for 'Rejonowe Kierownictwo Intendencji „Wilno”' listing various goods and services.

Advertisement for 'Piekność — Powab' and 'Francuski' cosmetics and products.